

ONDER DE AANDACHT

IS DE EIKELMUIS NOG LIMBURGER?

Eikelmuisen (*Eliomys quercinus*) behoren tot een aparte familie muizen, de 'slaapmuizen'. Ze worden zo genoemd omdat ze in tegenstelling tot alle andere muizen, een winterslaap houden. Het diertje heeft de grote van een mol, maar klimt en springt als een Eekhoorn. Je herkent hem gemakkelijk. Ze hebben een lange pluimstaart, witte buik, bruine rug en een zwart (boeven)masker rond de ogen. Hij leeft van alles wat hij vindt: insecten, vruchten, noten en slakken die hij tegenkomt in loofbossen, ruige bermen, groeven, stenige hellingen, hagen, heggen en boomgaarden. Ze wonen daar in zelf gebouwde nesten, maar gebruiken ook graag holten of nestkasten.

In Nederland is zijn verspreiding beperkt tot Zuid-Limburg. Zowel in Nederland als in België neemt het aantal Eikelmuisen af. Waar en hoeveel er nog zijn is de eerste vraag die beantwoord moet worden om effectieve bescherming mogelijk te maken. In 2003 heeft de Zoogdiervereniging VZZ een éérste grootschalige inventarisatie uitgevoerd in het Mergelland. Nestkasten en haarvallen moesten daarbij sporen van Eikelmuisen aantonen. Dit onderzoek heeft toen heel weinig aanwijzingen opgeleverd, maar wel onze zorgen en de zeldzaamheid van de Eikelmuis bevestigd. Alleen in het Savelsbos

en omgeving is de Eikelmuis toen waargenomen.

Om nu een precies beeld te krijgen, waar Eikelmuisen nog voorkomen, is er de komende maanden in het Cannerbos en Savelsbos met naaste omgeving veel onderzoek gepland. Naast nestkasten en haarvallen, wordt ook met life-traps (levend vangende vallen) gewerkt. Als nieuwe inventarisatiemethode gaan wij Eikelmuis-geluiden opnemen om later af te spelen. Het zou mooi zijn als wij hiermee Eikelmuisen kunnen laten reageren, zodat wij weten waar ze zitten. Alle resultaten van ons onderzoek worden gebruikt om de laatste Eikelmuisen voor onze landen te behouden.

Diverse organisaties uit België en Nederland, actief met zoogdieren, werken samen om de problemen verantwoordelijk voor de afname van Eikelmuisen te leren ken-

nen, hun verspreiding in kaart te brengen en maatregelen ter bescherming te ontwikkelen. Wij wisselen technieken, methoden, materialen en mensen uit en testen elkaars methoden en ideeën.

Oproep!

We zijn op zoek naar vrijwilligers die in deze actieve werksfeer samen met studenten, onderzoekers en vrijwilligers mee willen werken. De werkzaamheden bestaan er onder meer uit om de paar weken controleren van nestkasten en haarvallen, sporen (vraatresten) en geschikte biotopen zoeken, 's nachts helpen luisteren of wellicht eens mee om de life-traps te controleren. Kortom leuk werk en véél buiten op de mooiste plekken met elke dag de verrassingen die je enkel in het veld mee maakt. En hopelijk een ontmoeting met de mooiste 'bandiet' van het Mergelland. Interesse gewekt of direct zin om mee te doen? Geef je op!

Het onderzoek naar de verspreiding van de Eikelmuis wordt door de Zoogdiervereniging VZZ uitgevoerd samen met Alterra en Studio Wolverine in nauwe samenwerking met de Zoogdierenwerkgroep van Natuurpunt (België) en het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg. Aanmelden kan door het aanmeldformulier op www.vzz.nl in te vullen of een e-mail te sturen aan Dick Klees (studio.wolverine@wanadoo.nl).

BINNENWERK BUITENWERK

OP DE INTERNETPAGINA WWW.NHGL.NL IS DE MEEST ACTUELE AGENDA TE RAADPLEGEN

• **WOENSDAG 1 AUGUSTUS** organiseert de **Sprinkhanenstudiegroep** een inventarisatie in het gebied in de omgeving van de Geleenbeek. Harry van Buggenum vertrek om 10.00 uur vanaf Weustenrade – kasteel Rivieren (amersfoortcoördinaat: 192.9-323.2).

• **ZATERDAG 4 AUGUSTUS** organiseert de **Plantenstudiegroep** een excursie Sistigerheide (D). Aanmelden bij Pierre Thomas (tel. 045-5353708, pierre.thomas@home.nl).

• **ZATERDAG 11 AUGUSTUS** organiseert de **Sprinkhanenstudiegroep** onder leiding van Joof Teeuwen een excursie naar het gebied Heuloërbroek bij

vanaf de Aijerdijk (amersfoortcoördinaat: 201.6-400.1)

• **ZATERDAG 11 AUGUSTUS** organiseert de **Libellenstudiegroep** een excursie in het gebied tussen Baarlo, Panningen, Maasbree en Boekend. Afhankelijk van de weesomstandigheden kan het verstandig zijn om bij twijfel contact op te nemen met Jan Hermans (tel. 0475-462440). Vertrek om 10.30 uur bij de kerk van Baarlo.

• **ZONDAG 12 AUGUSTUS** organiseert de **Plantenstudiegroep** een excursie met als thema 'In de voetsporen van Jan zonder Vrees' in de Haspengouw (B). Vertrek om 9.00 uur NS-station Maastricht, oostelijke ingang.

• **ZONDAG 12 AUGUSTUS** organiseert **kring Venlo** om 14.00 uur een insectenexcursie in het Jammerdal. Aan-

• **ZONDAG 12 AUGUSTUS** organiseert de **Mollusken Studiegroep Limburg** een excursie in de omgeving van Brunssum. Vertrek om 10.30 uur bij het ziekenhuis van Brunssum.

• **ZATERDAG 18 AUGUSTUS** organiseert de **Plantenstudiegroep** een excursie naar de hangveentjes in Limburg. Aanmelden bij Pierre Thomas (045-5353708, pierre.thomas@home.nl).

• **DONDERDAG 23 AUGUSTUS** houdt de **Mollusken Studiegroep Limburg** een werkvond. Verplichte opgave bij Stef Keulen (tel. 045-4053602).

• **ZATERDAG 25 AUGUSTUS** organiseert de **Zoogdierenwerkgroep** een vleermuis-excursie (nestkastcontrole) in het Rimburcherbos. Tijdstipen locatie wordt bekend gemaakt via www.nhgl.nl.

de **Plantenstudiegroep** (i.s.m. FLOORON) een streepexcursie in Heerlen-Palemig (km-hok: 196-323). Vertrek om: 9.45 uur op de parkeerstrook langs het spoor aan de Spoorsingel te Heerlen.

• **ZATERDAG 25 AUGUSTUS** organiseert de **Plantenstudiegroep** een excursie met als thema 'venherstel en hoogveen' op de Hamert. Vertrek om: 10.00 uur vanaf parkeerplaats van de Hamert (monding Geldersch Nierskanaal).

• **ZATERDAG 25 AUGUSTUS** organiseert de **Sprinkhanenstudiegroep** een excursie in het gebied van het Kalkgraslandreservaat Vrakelberg in Zuid-Limburg. Excursieleider Wouter Jansen vertrekt om 10.00 uur vanaf de kerk van Ubaghs-berg (amersfoortcoördinaat: 194.4-318.3). Van tevoren aanmelden bij de excursieleider is

● **ZONDAG 26 AUGUSTUS** organiseert de **Plantenstudiegroep** (i.s.m. Plantenwerkgroep Likona) een excursie naar Mijnterril bij Heusden-Zolder (B). Vertrek om: 9.00 uur vanaf NS-station Maastricht, oostelijke ingang Meerssenerweg of om 10.00 uur op de parking in de Halstraat te Heusden-Zolder.

● **ZONDAG 2 SEPTEMBER** organiseert de **Mollusken Studiegroep Limburg** een excursie in het dal van de Worm.

Vertrek om 10.30 uur bij de kerk van Rimbarg.

● **DINSDAG 4 SEPTEMBER** is er een vergadering van het **Dagelijks Bestuur** in het GroenHuis te Roermond.

● **WOENSDAG 5 SEPTEMBER** organiseert de **Vlinderstudiegroep** een bijeenkomst in het Natuurhistorisch Museum te Maastricht. Aanvang 20.00 uur.

● **OOEROEG 6 SEPTEMBER** organi-

seert **Kring Maastricht** en de **Plantenstudiegroep** een dialoog over **Linnaeus** door John Jagt. Aanvang 20.00 uur in het Natuurhistorisch Museum te Maastricht. In het Natuurhistorisch Museum is een tijdelijke tentoonstelling te bezoeken over het leven en werk van Linnaeus.

● **VRIJDAG 7 SEPTEMBER** verzorgt Harry van Buggenum voor de **Herpetologische Studiegroep** een lezing over onderzoek aan Boomkikker, groene kik-

ker, Bruine kikker en Gewone pad met behulp van digitale geluidsopnamen. Aanvang 20.00 uur in het GroenHuis, Godswaerderstraat 2 te Roermond.

● **VRIJDAG 7 SEPTEMBER** organiseert Marcel Prick voor **Kring Heerlen** een lezing over nachtvlinders, aansluitend vindt een nachtvlinderexcursie in de Botanische Tuin plaats. Aanvang om 19.30 uur bij de Stichting Botanische Tuin Kerkrade aan de St. Hubertuslaan 74 te Terwinselen.

COLOFON

NATUURHISTORISCH GENOOTSCHAP IN LIMBURG

AORES

Godswaerderstraat 2, 6041 GH Roermond, tel. 0475-386470, kantoor@nhgl.nl, www.nhgl.nl.

DAGELIJKS BESTUUR

F. Coolen (voorzitter), D. Frissen (secretaris), L. Hobus (penningmeester), R. Geraeds (ondervoorzitter) & H. Tolkamp (ondersecretaris).

BUREAU

H. Heijligers, N. Huizenga & S. Teeuwen.

LEDENADMINISTRATIE

O. Weinreich, ledenadministratie@nhgl.nl.

Giro: 1036366.

BIC: PSTBNL 21, IBAN: NL06 PSTB 0001036366

België: 000-1501743-54.

LIDMAATSCHAP/BESTELLINGEN

€ 27,50 p/j. Leden t/m 23 j. & 65+ € 13,75; bedrijven, verenigingen, instellingen e.d. € 82,50.

Publicaties zijn te bestellen bij bureau NHGL. Losse nummers € 4; leden € 3,50 m.u.v. themanummers (incl. porto).

PADDESTOELENSTUDIEGROEP

P. Kelderman, Herkenbroekerweg 23, 6301 EG Valkenburg, paddestoelen@nhgl.nl.

VISSENWERKGROEP

V. van Schaik, 5t. Luciaweg 20, 6075 EK Herkenbosch, vissen@nhgl.nl.

SPRINKHANENSTUDIEGROEP

W. Jansen, Wilhelminalaan 85, 6042 EM Roermond, sprinkhanen@nhgl.nl.

VOGELSTUDIEGROEP

R. van der Laak, Bethlehemstraat 34, 6418 GK Heerlen, vogels@nhgl.nl.

WERKGROEP BEHOUW SCHINVELOSE BOSSEN EN BRUNSSUMMERHEIDE

P. Spreuwenberg, Kleikoeleweg 25, 6371 AD Landgraaf, brunsummerheide@nhgl.nl.

MOSSENSTUDIEGROEP

P. Spreuwenberg, Kleikoeleweg 25, 6371 AD Landgraaf, mossen@nhgl.nl.

WERKGROEP DRIESTRUIK

W. Jansen, Wilhelminalaan 85, 6042 EM Roermond, driestruik@nhgl.nl.

LIBELLENSTUDIEGROEP

J. Hermans, Hertestraat 21, 6067 ER Linne, libellen@nhgl.nl.

MOLLUSKENSTUDIEGROEP LIMBURG

S. Keulen, Mesweg 10, 6336 VT Hulsberg, mollusken@nhgl.nl.

FOTOSTUDIEGROEP

B. Morelissen, Agrimonie 14, 5931 ST Tegelen, foto@nhgl.nl.

JEUGO NATUUR NETWERKEN

A. Heijnen, Mockenborg 44, 6228 CR Maastricht, jnn@nhgl.nl.

KRINGEN

KRING MAASTRICHT

B. Op den Camp, Ambiorixweg 85, 6225 CJ Maastricht, maastricht@nhgl.nl.

KRING HEERLEN

P. Spreuwenberg, Kleikoeleweg 25, 6371 AD Landgraaf, heerlen@nhgl.nl.

KRING VENLO

J. Eenshuistra, L. van Beierenstraat 1, 5913 VM Venlo, venlo@nhgl.nl.

KRING ROERMOND

M. de Ponti, Parklaan 10, 6045 BT Roermond, roermond@nhgl.nl.

KRING VENRAY

NATUURHISTORISCH MAANDBLAD

REDACTIE

G. Verschoor & H. Heijligers (hoofdredactie), J. Hermans, M. Lejeune, A. Lenders, A. Ovaa & J. Willems. redactie@nhgl.nl.

RICHTLIJNEN VOOR KOPIJ-INZENDING

Diegenen die kopij willen inzenden, dienen zich te houden aan de richtlijnen voor kopij-inzending. Deze kunnen worden aangevraagd bij de redactie of zijn te bekijken op www.nhgl.nl.

BASISONTWERP

J. Bruystens, grafisch ontwerper, Maastricht.

LAY-OUT & OPMAAK

Van de Manakker, Grafische communicatie, Maastricht, mvandemanakker@xs4all.nl.

EDITING SUMMARIES

J. Klerkx, Maastricht.

DRUK

SHD Grafimedia, Swalmen.

COPYRIGHT

Auteursrecht voorbehouden. Overname slechts toegestaan na voorafgaande schriftelijke toestemming van de redactie.

ISSN 0028-1107

provincie limburg

Het uitgeven van het Natuurhistorisch Maandblad wordt mede mogelijk gemaakt door een financiële

STICHTINGEN

STICHTING NATUURPUBLICATIES LIMBURG

Uitgever van publicaties, boeken en rapporten, snl@nhgl.nl.

STICHTING DE LIERELEI

Projectbureau voor onderzoek van natuur en landschap in Limburg, lierelei@nhgl.nl.

STICHTING NATUURBANK LIMBURG

Stichting voor het beheer van de waarnemingsgegevens van het NHGL, natuurbank@nhgl.nl.

STICHTING I.R. D.C. VAN SCHAÏK

Stichting voor het beheer van onderaardse kalksteengroeven in Limburg. Postbus 2235, 6201 HA Maastricht, vanschajk@nhgl.nl.

STUDIEGROEPEN

HERPETOLOGISCHE STUDIEGROEP

D. Frissen, Hemelrijkstraat 6, 6301 AK Valkenburg, herpetofauna@nhgl.nl.

PLANTENSTUDIEGROEP

O. Op den Kamp, Canisiusstraat 40, 6462 XJ Kerkrade, planten@nhgl.nl.

STUDIEGROEP ONDERAARDESE KALKSTEENGROEVEN

R. Bastiaens, Krukstraat 2, 3770 Val-Meer (B), sok@nhgl.nl.

VLINDERSTUDIEGROEP

J. Queis, Spaanse singel 2, 6191 GK Beek, vlinders@nhgl.nl.

ZOOGDIERENWERKGROEP

L. Verheegen, Liisterbeslaan 22.6241 AN Bunde.